

gennem Statsanstalterne, hvorfor Statens Benyttelse af de kommunale Anstalter kun bør betragtes som en rent midlertidig Nødhjælp, der maa falde bort, naar Bladsmanglen paa Statsanstalterne endeligt er afhjulpen, og at den altsaa ikke maa betragtes som en Faktor, man kan vedblive at regne med ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvorledes Bladsmanglen paa Statsanstalterne kan afhjælpes.

Et Mindretal (Helweg) maa, efter det Rendskab, han ved paa Regeringens Begne at undersøge Forholdene, har faaet til disse Institutioner, tilraade, at Staten stiller sig imodetommende over for Ønsket om Statstilfud til Amtsanstalterne for sindsfyge og ikke gør Betingelserne for dets Ydelse strengere end, at Amtene med Rimelighed kunne ventes at ville gaa ind paa dem.

I det Mindretallet fremhæver, 1) at den lokale Forplejning er det oprindelige Grundlag for al Sindsfygepleje, og at det fremdeles for de kroniske Tilfælde maa anses for at være det baade naturligste og bedste at beholde dem saa nær Hjemmet som muligt (det vilde f. Eks. være unaturligt at sende gamle syge fra Dolland-Falster op til Viborg, naar de paa en forsvaerlig Maade kunne orplejes i Saksløbing); 2) at de kroniske Tilfælde af Sindsfygdom synes at befindes sig bedre under de kommunale Anstalters smaa Forhold end i Statsanstaltens store; 3) at gode og hensigtsmæssige Bygninger mange Steder haves; 4) at Amtsanstalterne, selv om Statstilfud nægtes, dog ville vedblive at bestaa, og de flere hundrede sindsfyge, der her forplejes, vedblive at være unddragne Tilsyn fra Statens Side; 5) at Fjernelsen af Arbejdslemmer fra de amtsslige Sindsfygeanstalter vel maa anses for noget, der af al Magt bør tilstræbes saavel af Hensyn til hele Sindsfygevejens Kulturstandpunkt som af Hensyn til de Familier, der ere nødte til at sende deres sindsfyge Slægtninge til Amtsanstalterne, men at denne Sags øjeblikkelige Ordning ikke kan anses for absolut nødvendig, da de sindsfyge ikke forulempes af Arbejdslemmerne paa nogen af de Anstalter, der hidtil have henvendt sig til Regeringen om Tilfud,

skal Mindretallet udtale, at det maa anses for ønskeligt, at Staten yder et Tilfud til Driften af Amtsanstalter for sindsfyge, saavel de nu bestaaende som de, der i Fremtiden maatte blive oprettede, paa Betingelse af, 1) at deres Bygninger, Administration og Regulativ samt Besættelsen af Læge- og Inspektørpladserne godkendes af Regeringen; 2) at de underkastes et vist nærmere bestemt Tilsyn fra Statens Side; 3) at de tilhøde den Statsanstalt, i hvis Ransomraade de ligge, alle ledige Pladser til Evaluering af uheldbrekelige sindsfyge fra denne, dog at syge fra paagældende Amt altid fortrinnsvis skulle henvises til denne Anstalt; 4) at Arbejdslemmernes Fjernelse fra Anstalten maa være fuldført inden et vist Aaremaal (10 Aar); indtil dette er sket, gives der kun et mindre (halvt) Tilfud til Driften; for at faa det fulde Tilfud maa Amtsanstalten være en ren Sindsfygeanstalt.

4. En ny Statsanstalt.

Med den ovenfor foreslaaede mindre Udvidelse af Borningborganstalten med en Snes Pladser og den større af Viborganstalten med 360 Pladser er Muligheden for en yderligere Udvidelse af de 4 bestaaende Anstalter efter Kommissionens Mening ubeløst, og, naar der en Gang i Tiden atter maa tilvejebringes flere Anstaltspladser, vil der derfor ikke være nogen anden Udvej tilbage end den at bygge en helt ny Anstalt. Naar Tidspunktet herfor vil indtræde, kan ikke nu med Sikkerhed forudsiges, men da Vidbelfartanstaltens ledige Pladser jo efter al Sandsynlighed ville være opbrugte, endnu inden Udvikelsen af Viborganstalten kan være fuldendt, vil der rimeligvis straks blive lagt temmelig stærkt Beslag paa de ved den sidstnævnte Foranstaltning indbundne 360 ny Pladser, og efter hvad der er sagt Sp. 3251, ville disse derfor næppe være længere end høist 6-7 Aar, efter hvilken Tid Forløb den ny Anstalt da maatte være færdig til at tages i Brug.

Allerede nu at træffe nogen Bestemmelse med Hensyn til denne ny Anstalt vilde imidlertid hverken være heldigt eller vel heller næppe muligt, men da det maa anses for at være af stor Betydning, at man ikke atter overrastes af Bladsmanglen, vil det være rigtigt, at man allerede et Par Aar efter, at Udvikelsen af Viborganstalten er fuldendt, paa ny tager Forholdene under Overvejelse, hvortil Nedsættelsen af en Kommission med lignende Sammensætning som den nærværende formentlig vil være det bedste Middel. Det vil da blive at afgøre, om det paa dette Tidspunkt vil være nødvendigt at træffe